

Laten we de zon/zee achter ons en gaan we terug aan de slag?

- Niet op de openbare weg gooien -

V.U. Dominique Haesevoets – Berkstraat 7 – 3290 Schaffen

Afgiftekantoor DIEST I

info@ccms.be

robert@ccms.be michel@ccms.be geert@ccms.be

Het Bestuur

Voorzitter	Dominique Haesevoets
Secretaris	Robert De Vroe
Cultureel afgevaardigde	Michel Gielens
Erevoorzitter	Geert Conard

Redactie CCMS-Xplorer

Hoofdredacteur & V.U.	Dominique Haesevoets
Eindredacteur	Michel Gielens
Lay-out	Dominique Haesevoets
Drukwerk	Dominique Haesevoets
Redactie	Dominique Haesevoets, Michel Gielens

De redactie is bereikbaar via 013/32.88.08 of via E-mail op <u>redactie@ccms.be</u> Deadlines CCMS-Xplorer: de 1ste zondag in de maand van verschijnen.

<u>CCMS, Waterstraat 38, 3290 Schaffen</u> Zondag voormiddag van 10:00 tot 12:30 volgens CCMS-kalender Homepage: <u>www.ccms.be</u> Algemeen e-mail adres: <u>info@ccms.be</u> Bankrekening CCMS: Fortis 001-297.43.62-30

Het CCMS-lidmaatschap kost \in 15 per kalenderjaar. Word je pas lid na 1 augustus dan betaal je nog \in 7,50. Je ontvangt alle CCMS-Xplorer nummers van die periode. Andere leden van hetzelfde gezin betalen slechts \in 10, maar dan ontvangt men wel slechts 1 clubblad.

Woord van de voorzitter

Hallo Computervrienden,

De verlofperiode zit er alweer helemaal op. En ook al was het verlof voor veel mensen, voor mij helaas niet. Vandaar dat ik dus ook tijdens de zomermaanden er weinig ben geweest. Maar geen nood: vanaf nu kunnen we er zo stilletjes terug beginnen invliegen.

In deze editie ook weer heel veel tips en trucs voor Linux die via Frans tot bij mij geraakten. Deze keer gaat het onder meer over paswoorden en Ubuntu.

En er is nog meer open source nieuws. De volgende maanden gaan we samen eens "portable apps" bekijken. Wat het doet, hoe het werkt, de voor- en nadelen (als die er zijn) en noem zo maar op. Je merkt het: 't bruist weer volop in de club.

Graag tot binnenkort,

Dominique

CCMS-Xplorer is een uitgave van CCMS, Computer Club Masano Schaffen. Verantwoordelijke uitgever: Dominique Haesevoets redactie@ccms.be. CCMS-Xplorer bevat links naar websites die de redactie interessant vond. Deze zijn zuiver informatief en de uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de sites of het gebruik ervan. Geen enkele tekst van CCMS-Xplorer, geheel of zelfs gedeeltelijk, mag overgenomen worden zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke uitgever.

2

Oei! Wat was mijn paswoord?

Het is mij een hele tijd geleden al overkomen, ik had Linux Ubuntu geïnstalleerd, enkele dagen het ding niet gebruikt, en als je hem opnieuw opstart... Wat was die login en het paswoord ook al weer?

Op zoek naar een oplossing dan maar. En zie hier: er zijn er meerdere, of wat had je gedacht?

Eerst indien je **GRUB** gebruikt.

Ga naar de 2de lijn van je grub waar kernel staat en verander

kernel /vmlinuz-kernel-version ro root=LABEL=/ rhgb quiet

in

reboot

#reboot

En voila het zou terug in orde moeten zijn.

Dit lijkt wel heel makkelijk, maar indien je geen grub hebt, en Red Hat draait, kan dit misschien een oplossing bieden.

Dit heb je nodig Red Hat:

De originele opstart en rescue diskettes van uw systeem.

Start de computer op met de opstartdiskette en geef bij de boot prompt het woord *rescue* op, na enkele kernel vermeldingen ziet u het volgende bericht verschijnen

VFS: Insert root floppy disk to be loaded into ramdisk and press ENTER Vervang de diskette door de rescue diskette en druk op enter. Er worden nu een aantal zaken geladen. Tot slot verschijnt de begroeting van het reddingssysteem

This is the Red Hat rescue disk. Most of the basic system commands are in /bin.

type exit to halt the system.

bash# _

U bent nu als systeembeheerder aangemeld in een soort mini-Linux, en kunt dus wijzigingen in de Linux installatie aanbrengen.

Voor dat u dit doet moet u eerst een HDD partitie mounten.

bash# mkdir rootpart bash# mkdir -t auto /dev/sdal /rootpart

bash# _

Geef nu het commando *fdisk* -1, om te kijken welke partities er beschikbaar zijn.

Heeft u de root partitie onder */rootpart* gemount, bewerk dan met het commando *vi* /*rootpart/etc/passwd* het wachtwoordbestand. In de eerste regel ziet u een vermelding in de vorm

root:F.h5fh/fj4:0:0:root:/root:/bin/bash

Verwijder in vi alle tekens met x tussen root en :0:0 zodat dit overblijft

root::root:/bin/bash

Sla dit bestand op (in de commandomodus van *vi* met ZZ) Controleer met *cat* /*rootpart/etc/passwd* of de wijzigingen ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd. Umount dan de root-partitie met

bash# umount /mnt/rootpart

Start nu de computer opnieuw op met het commando exit waarna u na de melding *Halting system* op de toetsencombinatie [ctrl]+[alt]+[del] drukt.

Na de nieuwe systeemstart kunt u als de gebruiker root inloggen zonder een wachtwoord. Geef na een succesvolle inlog het commando *passwd root* een nieuw root paswoord op. En voila, we zijn terug vertrokken.

Er zijn uiteraard meer methodes, jaja, wie dacht dat dit alleen maar in Windows was....

Via single user mode

1. Voor LILO gebruikers

Typ na de LILO: prompt het volgende in : Linux single.

Voor **GRUB** gebruikers (ahaa, nog een methode)

Als je op het boot scherm komt ga je met de cursor op de Linux kernel staan die je wil opstarten. Druk dan op e, je komt dan in de Grub editor terecht. Ga vervolgens op de lijn staan die begint met "kernel" en druk nogmaals op e. Voeg helemaal op het einde van die lijn (gescheiden door een spatie) het woordje single toe. Druk vervolgens op Enter en tenslotte op b om in single user mode te booten.

Je zal dan uiteindelijk de default shell (meestal bash) prompt te zien krijgen waar je door passwd uit te voeren het root paswoord kan wijzigen, aangezien je in single user mode over root privileges beschikt.

2. Via een LiveCD of rescue mode van je Linux distributie

Een andere mogelijkheid is om van een LiveCD of in rescue mode van je Linux distributie (meestal de 1e installatie CD of een aparte rescue CD van je distributie) op te starten. Bij een LiveCD ga je dan naar een console of open je een terminal sessie, bij een rescue CD zal je sowieso in een shell terechtkomen (meestal bash). Vervolgens kan je daar je root partitie mounten via het mount /dev/rootpartitie /mnt/mountpoint commando. Als je niet zou weten welke je rootpartitie is kan je ze via vb. fdisk -1 /dev/hddevice desnods nog nagaan.

Je kan ook best voor alle zekerheid de proc directory onder dat mountpoint mounten via mount -t proc none /mnt/mountpoint/proc. Daarna moet je chroot /mnt/mountpoint /bin/bash uitvoeren en kan je tenslotte via passwd een nieuw paswoord ingeven.

Uiteindelijk kan je via shutdown -r now of reboot het systeem opnieuw opstarten en testen of het is gelukt.

En jawel, daar gaan we weer.

Ubuntu.

Ubuntu, 't is gratis en goed, en het wordt bij elke nieuwe versie nog beter. Toch enkele tips die we vonden meegeven als je het ook eens wilt installeren. Gooi je Windows nog niet meteen weg als je niet zeker bent, je kan kiezen voor een tweevoudig opstartbare versie. Als je Ubuntu op

de harde schijf wil installeren, dan zijn er ruwweg twee mogelijkheden. Of je geeft Ubuntu de hele harde schijf, of je maakt je PC tweevoudig opstartbaar (zodat je bij het aanzetten van de PC, kunt kiezen wat je wilt starten: Ubuntu of Windows).

Als je pas begint met Linux, raad ik je aan om je computer tweevoudig opstartbaar te maken, tenzij je natuurlijk nog ergens een pc aan de kant hebt staan die niet geschikt was om er een Vista op te zetten. Dat geeft je de gelegenheid om rustig aan Ubuntu te wennen. Bovendien zijn er ongetwijfeld bepaalde dingen waarvan je aanvankelijk nog niet weet hoe je die in Ubuntu kunt doen. In het begin zal je daarom nog regelmatig Windows willen starten. Ubuntu kan alleen worden geïnstalleerd op een interne harde schijf. Dus niet op een externe harde schijf met USB-aansluiting. Als je computer meerdere interne harde schijven heeft, dan moet je even opletten op de instelling van het BIOS van je com-

4

CCMS-Xplorer

puter. De harde schijf waar je Ubuntu op zet, moet namelijk in het BIOS als eerste staan vermeld in de opstartvolgorde (boot sequence, boot priority). Voordat je Ubuntu installeert, is het belangrijk dat je Windows zichzelf eerst laat defragmenteren. Installeren gaat beter op een "schone" harde schijf. Ook heel belangrijk: maak eerst een reservekopie van je documenten en foto's op een extern medium, zoals een CD, DVD, externe harde schijf of USB geheugenstick. De kans dat het fout loopt is klein, maar je zal maar pech hebben. Voor de installatie kan je het beste alle USB-apparaten ontkoppelen (USB-stekker eruit), behalve muis en toetsenbord. Na de installatie kun je ze weer een voor een aansluiten. Ze zullen dan waarschijnlijk direct bruikbaar zijn. Het installatiesysteem van Ubuntu is erop gericht, om je de "juiste" optie als eerste aan te bieden in de keuzeschermpjes. Normaliter is de voorgeselecteerde optie ook inderdaad voor jou de juiste keuze. Een uitzondering is de toetsenborddefinitie. Je hebt namelijk waarschijnlijk een Verenigde Staten - toetsenbord met de variant "Internationaal (met dode toetsen)" en niet een Nederlands toetsenbord, zoals de installeerder voorstelt.

En dan met de warmte van voorbije dagen zijn deze tips voor gebruik binnen Ubuntu misschien toch ook wel praktisch, meters voor temperatuur en systeembelasting. Er zijn twee verschillende meters en een terminalmethode.

1. Systeembelastingmeter in de werkbalk

Let op: er zit een fout in dit metertje, die bij sommige hardware, de processor naar hoge belasting jaagt. Heb je hier last van, verwijder het metertje dan weer uit de werkbalk. In de nieuwste versie die via de updates beschikbaar is gesteld, lijkt het erop dat het grootste probleem is verholpen. Bij de meeste hardware doet het zich nu alleen nog voor wan-

neer de meter is gemaximaliseerd. Maar als paneelmetertje in de werkbalk, gedraagt het zich nu goed.

Wilt u deze meter installeren, dan kunt je dat zo doen:

a. Rechtsklik muis op lege plek in de onderste werkbalk - Toevoegen aan paneel.... - Systeembelastingmeter.

b. Rechtsklik muis op nieuwe meter - Voorkeuren

Vink aan: processor, geheugen en wisselbestand

Let op: schrik niet als de geheugenbelasting hoog lijkt. Alleen het donkergroene deel is de hoeveelheid geheugen die echt in gebruik is.

Het lichtgroene deel telt niet mee: het is een speciaal gecreëerde geheugencache in het RAM, om het geheugen doelmatiger te benutten.

2. Temperatuurmeter

Zo stel je in Ubuntu 8.04 en 9.04 sensors in, die de temperatuur van je hardware bewaken (mits het moederbord die functie ondersteunt).

a. Installeer Im-sensors en het bijbehorende werkbalkmetertje met Synaptic pakketbeheer.

Systeem - Beheer - Synaptic pakketbeheer

zoekterm: Im-sensors (de eerste letter is een kleine L)

Vink Im-sensors aan en druk op de knop Toepassen

zoekterm: sensors-applet

pakketje aanvinken en druk op knop Toepassen

b. Voer nu de sensorendetectie uit.

Toepassingen - Hulpmiddelen - Terminalvenster tik in: sudo sensors-detect

en druk op Enter. Vul desgevraagd uw wachtwoord in. Let op: je wachtwoord blijft volledig onzichtbaar, zelfs geen sterretjes, dat hoort zo.

c. Herstart nu je PC (volledige herstart).

d. Dan in de terminal: sensors

Druk op Enter.

Als het goed is, ziet u dan in de terminal een uitlezing van de hardware-sensors.

e. Rechtsklik muis op lege plek in de onderste werkbalk - Toevoegen aan paneel.... - Systeem & hardware - Hardware Sensors Monitor.

Instellingen van de sensors-applet door te rechtsklikken met de muis: preferences - sensors - klik op het driehoekje voor libsensors.

De maximale temperatuur die een processor mag bereiken, verschilt per type. Er zijn "heethoofden" en "koele koppen" onder. Best even kijken op internet of in de handleiding van je moederbord en processor. Let op: schrik niet als er voor een bepaald meter-onderdeel een waarde van 124 graden Celsius of zelfs nog hoger wordt vermeld! Dat is een standaardwaarde wanneer er geen bruikbare sensor aanwezig is. Die waarde kunt u daarom veilig negeren. Het betreffende meter-onderdeel kunt u beter uitvinken, want het is immers nutteloos.

f. Koppel desgewenst een eigengemaakte waarschuwing aan het bereiken van de alarmtemperatuur:

- klik eenmaal op een aangevinkte sensor (in de Preferences, na deze sensor zichtbaar te hebben gemaakt door te klikken op het driehoekje voor libsensors)

- klik nu op Eigenschappen (van de sensor in kwestie)

- vink aan: Enable alarm

- zet het "Alarm repeat interval" op (bijvoorbeeld) 5 seconden

- vul in bij High alarm command (kopieer en plak onderstaande tekst):

zenity --warning --text "Sluit de PC meteen af. Hij wordt te heet!"

3. Temperatuur meten via de terminal

Bij sommige moederborden kan Im-sensors geen bruikbare sensor vinden. In dat geval kun je mogelijk de temperatuur uitlezen via de terminal. Als volgt:

Toepassingen - Hulpmiddelen - Terminalvenster tik in: acpi -t

druk op Enter.

Dominique 🏶

www.tomcartoon.be

6

Januari 11-01 Free & Open meeting 25-01 Cursus GIMP

Februari 08-02 Free & Open meeting 22-02 Cursus GIMP

Maart 08-03 Free & Open meeting 22-03 Cursus GIMP

April 05-04 Free & Open meeting 26-04 Uitleg over NETWERKEN

Mei 10-05 Free & Open meeting 24-05 Voordracht over SKYPE

Juni 14-06 Free & Open meeting 27-06 BBQ-MASANO

<u>Free & Open meetings</u>: Gaan gepaard met een DEMO of SPREKER, volg deze kalender of op onze website.

<u>Juli</u> 12-07 Gewone clubmeeting

19-07 Gewone clubmeeting

<u>Augustus</u> 09-08 Gewone clubmeeting 23-08 Gewone clubmeeting

September 13-09 Free & Open meeting 27-09 Portable apps

Oktober 11-10 Free & Open meeting 25-10 Portable apps

November 08-11 Free & Open meeting 22-11 Gewone clubmeeting

December 13-12 Free & Open meeting 27-12 Gewone clubmeeting

Deze kalender kan wekelijks aangepast worden

Hij staat op onze website http://www.ccms.be En natuurlijk in ons maandblad CCMS Xplorer

E-mail bestuur: info@ccms.be

Vanaf 2008 is dit tijdschrift samengesteld met:

MASANO 30-08 en 06-09 gesloten

Deze uitgave is mede mogelijk dankzij onderstaande sponsors:

